Vändtia

Mål

• Vändtia, även kallat spansk skitgubbe, är ett svenskt kortspel där målet är att bli av med korten snabbare än alla andra och slippa stå sist med kort kvar.

• Korten rangordnas från ess högst till tvåa lägst och färgerna saknar betydelse.

• Tvåor och tior är specialkort som får läggas på allt.

Förberedelser

• Vändtia spelas vanligen av två till fyra personer med en vanlig lek om 52 kort.

• Givaren delar tre dolda kort i en rad framför varje spelare och lägger sedan tre öppna kort ovanpå dem.

• Därefter får varje spelare tre kort på handen så att alla har nio kort var.

• Resten läggs nedåtvänd mitt på bordet som talong, alltså högen man drar nya kort från.

• De dolda korten kallas hemliga och får inte visas.

• Före start får du byta kort fritt mellan handen och de tre öppna korten, men aldrig under spelets gång.

• Lägg gärna höga kort, tior och tvåor öppet eftersom raden framför dig spelas i slutet när handen är tom.

• I bytet kan du ha knekt, sju och tvåa på handen och ess, sju och fem öppet. Då byter du tvåan mot femman, så att ess, sju och tvåa ligger öppet.

• Spelaren till vänster om givaren börjar och spelet fortsätter medsols.

Så spelar ni

1	**Utspel**

• I Vändtia kallas kortens värde valör, så hjärter kung och spader kung är lika höga.

• Korten som läggs ut bildar utspelshögen och ett utspel är det eller de kort du lägger på den under din tur.

• Lägg ett eller flera kort med samma valör, lika höga som eller högre än översta kortet, till exempel två damer på en sjua, eller lägg en tvåa eller tia.

• Fyll handen till tre kort från talongen om du har färre än tre handkort efter utspelat.

• Låt turen gå till spelaren till vänster.

2	**Tvåa**

• Tvåan får läggas på vilket kort som helst, till exempel en kung, och sänker spelet till två så att nästa spelare kan lägga en trea.

• Efter tvåan ligger högen kvar och nästa spelare får lägga valfritt kort eller lika grupp på tvåan.

• Bordskorten är raden framför spelaren.

3	**Tia och fyra lika**

• Tian får läggas på allt och vänder bort hela utspelshögen ur spelet.

• Samma spelare börjar då en ny hög.

Vändtia

• När fyra lika ligger överst vänds högen bort på samma sätt och den som lade fjärde kortet börjar en ny hög.

• Fyra lika uppstår när spelare i rad lägger samma valör tills fyra ligger överst.

4	Upptagning

• Kan eller vill du inte lägga måste du ta upp hela utspelshögen och nästa spelare börjar då en ny hög med valfritt kort eller lika grupp.

• Den som tagit upp högen drar inte från talongen förrän handen åter är under tre kort.

Så avgörs spelet

• Den som spelat alla kort lämnar spelet och den sista spelaren som fortfarande har kort är förloraren.

Slutet

• När talongen är tom får spelarna inte längre fylla handen. När handen är tom måste du spela från raden framför dig, och där kan du välja valfritt öppet bordskort.

• När ett öppet kort spelas vänds det dolda kortet under omedelbart upp.

• Kan spelaren inte lägga ett öppet bordskort tar hen upp högen som vanligt.

• Efter sådan upptagning måste handen tömmas innan raden får användas igen.

Varianter

Gå ut på tvåa, tia eller ess:

• Meningarna är delade om det är tillåtet att gå ut på tia, ess eller tvåa, alltså att lägga sitt sista kort och därmed lämna spelet. Många väljer att inte tillåta det alls.

• En variant säger att en spelare inte får avsluta spelet genom att lägga en tia, ett ess eller en tvåa. I varianten med ess får man alltså inte gå ut med en tvåa eller en tia.

• Förbudet kan gälla även det sista dolda kortet. Den som bryter mot förbudet kan förlora eller tvingas ta upp utspelshögen. Där tvåan inte får vara sista kort måste den som bara har en uppvänd tvåa kvar på bordet ta upp utspelshögen när det blir hens tur.

Vändtia snabbreferens.

Kort	Gör	Hög
Tvåa	Läggs på allt och sänker till två	Ligger kvar
Tia	Läggs på allt och vänder bort högen	Samma börjar ny
Fyra lika	Vänds bort som tia	Fjärde börjar ny
Pass	Ta upp hela högen	Nästa börjar ny